

TEEL MÄGEDESSE / PEATUS QINHUAAIL

DU MU

klassikalisest hiina keelest tlk Märt Läänemets

Sõnumitooja 6 (30), 1990

TEEL MÄGEDESSE

Kaugete mägede kõndu
kivine teerada lookleb;
valgete pilvede maale
- sealgi on kellegi kodud.
Imetlen, peatades vankri,
hämara vahtrasalu:
härmatand verevad lehed
just nagu kevadkuu õied.

PEATUS QINHUAAIL

Udu hõljub jahedal veel,
kuuvalgus looritab liiva.
Ööhämaras kaldale sõuan;
saabun kõrtsitoa juurde.
Kõrtsiplikad muret ei tunne
laostuva riigi pärast.
Üle jõe lauldakse ikka
lilledest tagaaias.

Du Mu (803-852) oli Tang´i ajastu viimane hiilgav luuletaja. Oma loominguga on ta sajand varem elanud kuulsuste Li Bo, Wang Wei ja Du Fu vääriline. Eriti viimane on tema luulelaadi ka oluliselt mõjutanud, mistõttu Du Mu-d kutsuti sageli "väikeseks Du´ks", eristamaks teda kuulsast nimekaimust. Du Mu olnud väga elava temperamendiga, kiindunud maistesse rõõmudesse, laulu ja tantsu. Elunautimine ei takistanud tal aga juba kahekümne kolme aastaselt edukalt sooritamast kõrgema astme eksameid, mis võimaldas tal edasises elus pidada erinevaid riigiameteid. "Jumalast antud" talendi ning elava ja rahvapärase luulekeelega sai ta ülipopulaarseks juba oma eluajal. Ka hiljem on Du Mu luuletused ikka koha leidnud hiina klassikalistes luuleantoloogiates.

Luulemaneerilt järgib Du Mu hiina klassikalise luule üldkehtivat põhimõtet - anda luuletusega edasi konkreetset elamust ja meeleolu, mis sageli on inspireeritud mõnest looduspildist, nagu luuletuses "Teel mägedesse". Luuletuses "Peatus Qinhuai´l" (Qinhuai - üks Changjiangi ehk Jangtse lisajõgesid) on looduselamusega läbi põimunud luuletaja mure laose ja allakäigu pärast riigis. Luuletuse viimasel reas mainitud laul "Lilledest tagaaias" (*hou ting hua*) viitab teatud motiivile hiina tollases luuletraditsioonis, millega seostati kergemeelsust ja kombelõtvust.